

23. Komplexní analýza

$$\mathbb{C} = \{x+iy, x, y \in \mathbb{R}\} \quad i \dots \text{imaginární jednotka, } i^2 = -1$$

$$x = \operatorname{Re} z, \quad y = \operatorname{Im} z$$

$$|z| = (x^2 + y^2)^{1/2}$$

$$\bar{z} = x - iy$$

$$z\bar{z} = |z|^2 \quad \frac{1}{z} = \frac{\bar{z}}{|z|^2}$$

$$(\mathbb{C}, |\cdot|) \cong (\mathbb{R}^2, \|\cdot\|) \quad \hookrightarrow \text{euklidovská norma}$$

$$|z+w| \leq |z| + |w| \quad \forall z, w \in \mathbb{C}$$

Def: $\mathbb{S} = \mathbb{C} \cup \{\infty\}$

uzavřená / otevřená gaušova rovina

$$z_n \rightarrow z_0 \text{ v } \mathbb{C} : |z_n - z_0| \rightarrow 0$$

$$z_n \rightarrow \infty \text{ v } \mathbb{S} : |z_n| \rightarrow \infty$$

Pozn. $(-1)^n \cdot n \dots$ nemá limitu z hlediska $\mathbb{R}^*$

$\rightarrow \infty$ ve smyslu $\mathbb{S}$

$$\frac{a}{0} := \infty \text{ pro } \forall a \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$$

okolí bodu: $z_0 \in \mathbb{C} \quad U(z_0, \varepsilon) = \{z \in \mathbb{C} ; |z - z_0| < \varepsilon\}$

$$U(\infty, \varepsilon) = \{z \in \mathbb{C} ; |z| > \frac{1}{\varepsilon}\} \cup \{\infty\}$$

$$P(a, \varepsilon) = U(a, \varepsilon) \setminus \{a\}$$

$\rightarrow$ limita, spojitost, otevřená množina

$$a \pm \infty = \infty \quad \forall a \in \mathbb{C}$$

$$a \cdot \infty = \infty \quad \forall a \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$$

$$a / \infty = 0 \quad \forall a \in \mathbb{C}$$

$$a / 0 = \infty \quad \forall a \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$$

aritmetická limita: $z_n \rightarrow a, w_n \rightarrow b \quad (\in \mathbb{S})$

$$\Rightarrow z_n \pm w_n \rightarrow a \pm b$$

spec.: $z_n \rightarrow 0 \Rightarrow$

$$z_n \cdot w_n \rightarrow a \cdot b$$

$$\Rightarrow \frac{1}{z_n} \rightarrow \infty \text{ (bez dalších předpokladů)}$$

ma'-li PS smysl

Príklady funkcií: ① polynom $P(z) = \sum_{k=0}^n a_k z^k$; $a_k \in \mathbb{C}$

② racionálna funkcia $R(z) = \frac{P(z)}{Q(z)}$, P, Q polynomy

... funkcia n \$do\$ $\mathbb{S}$ $P(\infty) = \infty$

spojité! $R(z_0) = \infty$ pretože $Q(z_0) = 0$

③ $e^z = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{z^k}{k!}$

$$\sin(z) = \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \frac{z^{2k+1}}{(2k+1)!}$$

$$\cos(z) = \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \frac{z^{2k}}{(2k)!}$$

konv. abs. $\forall z \in \mathbb{C}$

platí vzťahy:

$$e^{z+w} = e^z \cdot e^w \quad \forall z, w \in \mathbb{C}$$

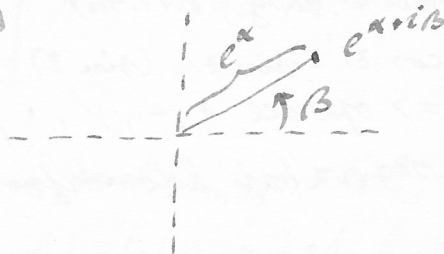
$$e^{a+ib} = e^a \cdot e^{ib} = e^a [\cos b + i \sin b] \quad \forall a, b \in \mathbb{C}$$

$$\begin{cases} e^{iz} = \cos z + i \sin z \\ e^{-iz} = \cos z - i \sin z \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \cos z = \frac{1}{2}(e^{iz} + e^{-iz}) \\ \sin z = \frac{1}{2i}(e^{iz} - e^{-iz}) \end{cases}$$

$$\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cos \beta + \sin \beta \cos \alpha$$

Porušenie: $\alpha, \beta \in \mathbb{R} : e^{\alpha+i\beta} = e^{\alpha} \underbrace{[\cos \beta + i \sin \beta]}_{| | = 1}$

geometricky

Def. Pre $z \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ definuji

$$\log z = \{ \zeta \in \mathbb{C} ; e^{\zeta} = z \}$$

$$\arg z = \{ \beta \in \mathbb{R} ; z = |z| \cdot e^{i\beta} \}$$

Pozn.

$$\zeta = \alpha + i\beta \in \log z$$

$$z = e^{\alpha+i\beta} = e^{\alpha} \cdot e^{i\beta}, \quad |z| = e^{\alpha} \Leftrightarrow \alpha = \ln |z|$$

$$\operatorname{Im} \zeta = \beta \in \arg z, \quad \ln = (\exp|_{\mathbb{R}})^{-1}$$

Def.: Pro $z_0 \in \mathbb{C}$, $f(z) : U(z_0) \rightarrow \mathbb{C}$ definujeme

$$f'(z_0) = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0}$$

Limitu chápeme pomocí okolí v $\mathbb{C}$ a můžeme být vlastně ekvivalentně: $f'(z_0) = A \in \mathbb{C} \Leftrightarrow f(z_0+h) = f(z_0) + Ah + \mu(h)$; kde $\mu(h) = o(|h|)$; $h \rightarrow 0$

značíme: $f^{(1)}(z) = f'(z)$; $f^{(0)}(z) = f(z)$

indukcí: $f^{(n)}(z) = (f^{(n-1)}(z))'$

Věta 23.1. Platí (1) $(f \pm g)'(z) = f'(z) \pm g'(z)$

(2) $(f \cdot g)'(z) = f'(z)g(z) + f(z)g'(z)$

(3) $(f/g)'(z) = \frac{1}{g^2(z)} [f'(z)g(z) - f(z)g'(z)]$

(4) $(f^{-1})'(w) = \frac{1}{f'(f^{-1}(w))}$

(5) $(f \circ g)'(z) = f'(g(z)) \cdot g'(z)$

Umluva: Ω je nadále vždy otevřená část $\mathbb{C}$

Def.: Funkce $f(z) : \Omega \rightarrow \mathbb{C}$ se nazve holomorfní v Ω , pokud $\exists f'(z)$ pro $\forall z \in \Omega$. Značíme $f(z) \in \mathcal{H}(\Omega)$

Příkl.: ① polynom $P(z) \in \mathcal{H}(\mathbb{C})$

② rac. fce $R(z) = \frac{P(z)}{Q(z)} \in \mathcal{H}(\{z \in \mathbb{C}; Q(z) \neq 0\})$

③ $e^z, \sin z, \cos z \in \mathcal{H}(\mathbb{C})$

(derivace mocn. řady, v.11.4.)

$(e^z)' = e^z$, $(\cos z)' = -\sin z$, $(\sin z)' = \cos z$

④ Věta 23.1. $\Rightarrow$ operace $+$, $-$, $/$, $\cdot$, $\circ$, -1

zachovávají holomorfnost (na příslušném

def. oboru)

Pozn.: $f(z) : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$

$F = (F_1, F_2) : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$

$z \mapsto f(z)$

$(x, y) \mapsto (F_1(x, y), F_2(x, y))$

Příkl.: $z \rightarrow z^2$

$(x+iy)^2 = x^2 + 2ixy + (iy)^2$

$(x, y) \mapsto (x^2 - y^2, 2xy)$

$= x^2 - y^2 + i(2xy)$

Opalování: $F: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$; totální diferenciál $dF(x_0) = A$
v bodě $x_0 \in \mathbb{R}^n$

$A \dots$ lineární zobrazení z $\mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ pro které

$$F(x_0 + h) = F(x_0) + Ah + o(\|h\|); \quad h \rightarrow 0$$

nutně

$$A = \nabla F(x_0)$$

Věta 23.2 [Cauchy - Riemannovy podmínky]

Nechť $f(z): U(z_0) \rightarrow \mathbb{C}$

Nechť $F = (F_1, F_2): U(x_0, y_0) \rightarrow \mathbb{R}^2$

je stejná funkce ve smyslu slovořině $\mathbb{C}$ a $\mathbb{R}^2$,

kde $z_0 = x_0 + iy_0$ (viz předchozí Pozn.)

Potom je ekvivalentní

(1) $\exists f'(z_0)$ (derivace podle komplexní proměnné)

(2) $\exists dF(x_0, y_0)$ a navíc platí

$$\text{C.R.} \quad \frac{\partial F_1}{\partial x} = \frac{\partial F_2}{\partial y} \quad \frac{\partial F_2}{\partial x} = -\frac{\partial F_1}{\partial y} \quad \text{pro } (x, y) = (x_0, y_0)$$

Dále platí

$$f'(z_0) = \left(\frac{\partial F_1}{\partial x} - i \frac{\partial F_1}{\partial y} \right) \Big|_{(x_0, y_0)} = \left(\frac{\partial F_2}{\partial y} + i \frac{\partial F_2}{\partial x} \right) \Big|_{(x_0, y_0)}$$

DK: (1) $\Rightarrow$ (2) $f'(z_0) = A$

$$f(z_0 + h) = f(z_0) + Ah + r(h); \quad r(h) = o(|h|), \quad h \rightarrow 0$$

$$\left. \begin{array}{l} A = A_1 + iA_2 \\ h = h_1 + ih_2 \\ r = r_1 + ir_2 \end{array} \right\} Ah = A_1 h_1 - A_2 h_2 + i(A_1 h_2 + A_2 h_1)$$

$$F_1(x_0 + h_1, y_0 + h_2) = F_1(x_0, y_0) + A_1 h_1 - A_2 h_2 + r_1(h_1, h_2)$$

$$F_2(x_0 + h_1, y_0 + h_2) = F_2(x_0, y_0) + A_2 h_1 + A_1 h_2 + r_2(h_1, h_2)$$

$$|r_1|, |r_2| \leq |r| = o(|h|); \quad h \rightarrow 0 \text{ v } \mathbb{C}$$

$$(h_1^2 + h_2^2)^{1/2} = \|(h_1, h_2)\|$$

$$\rightarrow r_1, r_2 = o(\|(h_1, h_2)\|); \quad (h_1, h_2) \rightarrow (0, 0) \text{ v } \mathbb{R}^2$$

$\exists dF_1(x_0, y_0) \dots$ repr. matice $(A_1, -A_2)$

$\exists dF_2(x_0, y_0) \dots$ repr. matice (A_2, A_1)

cellem :

$$d_{\tilde{F}}(x_0, y_0) \dots \text{wrien matric} \begin{pmatrix} A_1 & -A_2 \\ A_2 & A_1 \end{pmatrix} \stackrel{(*)}{=} \begin{pmatrix} \frac{\partial F_1}{\partial x} & \frac{\partial F_1}{\partial y} \\ \frac{\partial F_2}{\partial x} & \frac{\partial F_2}{\partial y} \end{pmatrix} \Big|_{(x_0, y_0)}$$

(2) $\Rightarrow$ (1) necht $\exists d_{\tilde{F}}(x_0, y_0)$ a plati C.R.

oznac $A_1 = \frac{\partial F_1}{\partial x}(x_0, y_0)$ $A_2 = \frac{\partial F_2}{\partial x}(x_0, y_0)$

$\rightsquigarrow \nabla_{\tilde{F}}(x_0, y_0)$ ma tvar (*) viz vyše

$\rightsquigarrow$ úvaha se opakuje pozpátku

Pozn. : C.R. $\Rightarrow \nabla F_1 \perp \nabla F_2$

Věta 23.3. Necht $f(z) \in \mathcal{H}(\Omega)$, navíc $f'(z) \neq 0 \forall z \in \Omega$

Potom se křivky $\{ \text{Re } f = \text{konst} \}$ a $\{ \text{Im } f = \text{konst} \}$

protínají pod pravým úhlem

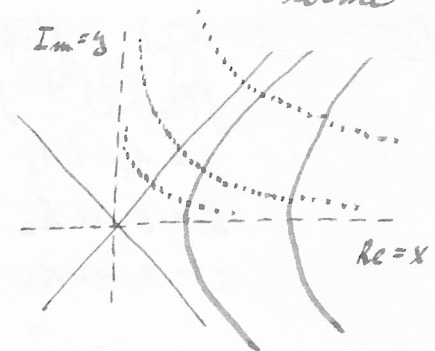
DK

$$f \dots \tilde{F} = (F_1, F_2) \quad \left. \begin{array}{l} \text{Re } f = F_1 = \text{konst.} : \text{ křivka kolmá na } \nabla F_1 \neq 0 \\ \text{Im } f = F_2 = \text{konst.} : \text{ křivka kolmá na } \nabla F_2 \neq 0 \end{array} \right\}$$

$f \in \mathcal{H} : \rightarrow$ C.R. podm. : $\nabla F_1 \perp \nabla F_2$ všude $\rightarrow$ křivky vzájemně kolmé

Pril. ① $f(z) = z^2 : \underline{F_1 = x^2 - y^2}, \underline{F_2 = 2xy}$

② $f(z) = e^z : F_1 = e^x \cos y, F_2 = e^x \sin y$

Opalování : mocninová řada $(*) \sum_{k=0}^{\infty} a_k (z - z_0)^k ; \left. \begin{array}{l} a_k \dots \text{koef.} \\ z_0 \dots \text{střed} \end{array} \right\} \in \mathbb{C}$

$\exists! R \in [0, \infty]$ „poloměr konvergence“

* konverguje abs. pokud $|z - z_0| < R$

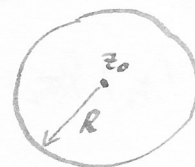
diverguje pokud $|z - z_0| > R$

Dále : j-li $R > 0$; označ $f(z)$ součes (*)

$\rightarrow f'(z) = \sum_{k=1}^{\infty} k a_k (z - z_0)^{k-1} \forall z \in U(z_0, R)$

$\hookrightarrow$ též poloměr konvergence R

$\Rightarrow f(z) \in \mathcal{H}(U(z_0, R))$

Def. Necht $z_0, a_\ell \in \mathbb{C}$

Řada (1) $\sum_{\ell=-\infty}^{\infty} a_\ell (z-z_0)^\ell$ se nazývá Laurentova řada o středě z_0 .

Jde o součet (2) $\sum_{\ell=0}^{\infty} a_\ell (z-z_0)^\ell$ a (3) $\sum_{\ell=1}^{\infty} a_{-\ell} (z-z_0)^{-\ell}$,

které se nazývají regulární a hlavní část řady (1).

Předpokládáme, že (1) konverguje (absolutně konv.), mají-li obě řady (2), (3) tuto vlastnost

Pozn. (1) zobecnění mocninné řady

(2) úmluva: $a^0 = 1, \forall a \in \mathbb{C}$

(3) (3) a polármo (1) nemá smysl pro $z = z_0$

Značení: $z_0 \in \mathbb{C}; 0 \leq r < R \leq \infty$

mezikruží $\mathcal{P}(z_0; r, R) := \{z \in \mathbb{C}; r < |z - z_0| < R\}$

Věta 23.4. [Konvergence Laurentovy řady]

Je dána řada (1).

Pat $\exists! r, R \in [0, \infty]$ tak, že

(i) R je poloměr konvergence regulární části (2)

(ii) hlavní část konverguje pro $|z - z_0| > r$

a diverguje pro $|z - z_0| < r$

je-li $r < R$, pak (1) konv. abs. v $\mathcal{P}(z_0, r, R)$,

její součet je zde holomorfní a lze derivovat člen po členu

Dk (i) viz předchozí opatření (rovněž Def. 11)

(ii) označ $w := \frac{1}{z - z_0}$ ... (3) $= \sum_{\ell=1}^{\infty} a_{-\ell} w^\ell$ ... mocninná řada

$\exists! \rho \in [0, \infty]$ ... poloměr konvergence

označ $r = \frac{1}{\rho}$ (úmluva $\frac{1}{0} = \infty$)

$\Rightarrow$ (ii) $|w| < \rho \Leftrightarrow |z - z_0| > r$

$|w| > \rho \Leftrightarrow |z - z_0| < r$

? derivace $h(z)$ (součet (3) pro $|z - z_0| > r$)

označ $g(w)$ ... součet (*) pro $|w| < \rho$; víme: $g'(w) = \sum_{\ell=1}^{\infty} a_{-\ell} \ell w^{\ell-1}$

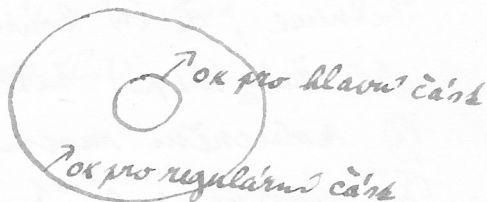
$h(z) = g\left(\frac{1}{z - z_0}\right)$, $h'(z) = g'\left(\frac{1}{z - z_0}\right) \cdot \left(\frac{1}{z - z_0}\right)' = \sum_{\ell=1}^{\infty} a_{-\ell} \ell \cdot (z - z_0)^{-\ell-1} \cdot \frac{-1}{(z - z_0)^2}$

$$h'(z) = \sum_{l=1}^{\infty} a_{-l} \cdot l \cdot (z-z_0)^{1-l} \frac{-1}{(z-z_0)^2} = \sum_{l=1}^{\infty} a_{-l} \cdot (-l) \cdot (z-z_0)^{-l-1}$$

$$\text{pro } (-l=l) : = \sum_{l=-\infty}^{-1} a_l \cdot l (z-z_0)^{l-1}$$

derivace (3) člen po členu

Poznámka: $P(z_0; r; k) \dots$ měřítko konvergence L. řady (1)
 $\sum_{l=-\infty}^{\infty} a_l (z-z_0)^l$

Platí opětě tvrzení: každá $f(z) \in \mathcal{H}(P(z_0, r, k))$ je zde součtem jednorázčně určené Laurentovy řady

Def $\Omega \subset \mathbb{C}$ otevřená

Křivkou v Ω rozumíme $\varphi(t) : [a, b] \rightarrow \Omega$

φ spojitá, po částech C^1 , $\varphi'(t) \neq 0$ až na konečně vyjímek
 $\langle \varphi \rangle \dots$ geometrický obraz křivky = $\{\varphi(t); t \in [a, b]\}$

uravřená křivka: $\varphi(a) = \varphi(b)$ (p. b. = k. b.)

jednoduchá křivka: φ prosté na $[a, b]$

jednoduchá uravřená: $\varphi(a) = \varphi(b)$, φ prosté na $[a, b]$

Poznámka: $\mathbb{R}^2$ $\mathbb{C}$
 parametrizace kř. křivka (φ ne prosté)
 křivka geom. obraz křivky

Def φ křivka, $f(z) : \langle \varphi \rangle \rightarrow \mathbb{C}$

Křivkový integrál $\int_{\varphi} f(z) dz := \int_a^b f(\varphi(t)) \varphi'(t) dt$

délka $L(\varphi) := \int_a^b |\varphi'(t)| dt$

Poznámka: $g(t) : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$; $\int_a^b g(t) dt = \int_a^b \operatorname{Re} g(t) dt + i \int_a^b \operatorname{Im} g(t) dt$

teoretický Lebesgue, praktický $\int_a^b g(t) dt = [G(t)]_a^b$, $G'(t) = g(t)$
 lehce se ověřit (d.v.) $g, h : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$, $c \in \mathbb{C}$

$$\int_a^b g(t) + h(t) dt = \int_a^b g(t) dt + \int_a^b h(t) dt; \quad \int_a^b c g(t) dt = c \int_a^b g(t) dt$$

Lemma 23.1. Necht $g(z) : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$

Paž $\underbrace{\left| \int_a^b g(z) dz \right|}_{I \in \mathbb{C}} \leq \int_a^b |g(z)| dz$

DK: $I = 0 \dots OK$ $I \in \mathbb{C}$

$I \neq 0 : |I| = \underbrace{\frac{|I|}{I}}_{=c} I ; |c| = 1 = \left| \frac{|I|}{I} \right| = \frac{|I|}{|I|}$

krit: $|I| = c I = c \int_a^b g(z) dz = \int_a^b c g(z) dz =$

$= \int_a^b \operatorname{Re}(cg) + i \int_a^b \operatorname{Im}(cg) dz = \int_a^b |cg| dz$
 $= 0 ; |I| \in \mathbb{R}$

* $|\operatorname{Re}(cg)| \leq |cg| = |c| \cdot |g| = |g|$

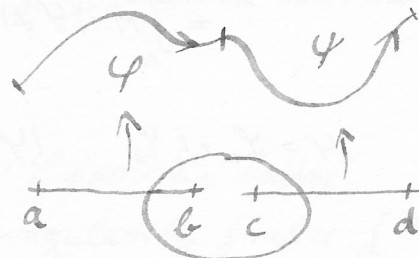
Def $\varphi(t) : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ křivka, definuji $\psi = \chi$ (opačná kř.)

kde $\chi(t) = \varphi(-t) ; t \in [-b, -a]$

jsou-li $\varphi(t) : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$, $\psi(t) : [c, d] \rightarrow \mathbb{C}$ křivky splývající

z.b. $\varphi = \rho.b.\varphi$, definujeme

$\varphi + \psi = \chi$ (součet kř.), kde $\chi(t) := \begin{cases} \varphi(t); t \in [a, b] \\ \psi(t+b-c); t \in [b, b+d-c] \end{cases}$

Věta 23.5. [Vlastnosti křivk. integrálu v $\mathbb{C}$]

Neht φ, ψ jsou křivky v Ω , $f(z), g(z) : \Omega \rightarrow \mathbb{C}$

Potom:

1. $\int_{\varphi} [f(z) + g(z)] dz = \int_{\varphi} f(z) dz + \int_{\varphi} g(z) dz$

2. $\int_{\varphi} c f(z) dz = c \int_{\varphi} f(z) dz$

3. je-li z.b. $\varphi = \rho.b.\varphi$, $\int_{\varphi+\psi} f(z) dz = \int_{\varphi} f(z) dz + \int_{\psi} f(z) dz$

4. $\int_{-\varphi} f(z) dz = -\int_{\varphi} f(z) dz$

5. je-li $|f(z)| \leq M \forall z \in \langle \varphi \rangle$, $\left| \int_{\varphi} f(z) dz \right| \leq M \cdot L(\varphi)$

6. ek.-li $F(z) : \Omega \rightarrow \mathbb{C}, F'(z) = f(z)$, paž $\int_{\varphi} f(z) dz = F(\text{z.b. } \varphi) - F(\text{p.b. } \varphi)$

QK: $\varphi(z) : [a, b] \rightarrow \Omega$; $\psi(z) : [c, d] \rightarrow \Omega$

$$1. \int_{\varphi} [f(z) + g(z)] dz = \int_a^b [f(\varphi(t)) + g(\varphi(t))] \varphi'(t) dt = \\ = \int_a^b f(\varphi(t)) \varphi'(t) dt + \int_a^b g(\varphi(t)) \varphi'(t) dt = \int_{\varphi} f(z) dz + \int_{\varphi} g(z) dz$$

2. podobně (d.c.v.)

$$3. \chi = \varphi + \psi; \int f(z) dz = \int_a^{b+d-c} f(\chi(t)) \chi'(t) dt = \\ = \int_a^b + \int_b^{b+d-c} = \int_a^b f(\varphi(t)) \varphi'(t) dt + \int_b^{b+d-c} f(\psi(t+c-b)) (\psi'(t+c-b)) dt = \\ = I_1 + I_2$$

$$I_1 = \int_{\varphi} f(z) dz$$

I_2 : subst. $t+c-b = \tau \in [c, d]$

$$dz = d\tau \\ I_2 = \int_c^d f(\psi(\tau)) \psi'(\tau) d\tau = \int_{\psi} f(z) dz$$

4. podobně (d.c.v.)

$$5. \left| \int_{\varphi} f(z) dz \right| = \left| \int_a^b f(\varphi(t)) \varphi'(t) dt \right| \stackrel{L23.1.}{\leq} \int_a^b |f(\varphi(t)) \varphi'(t)| dt \leq \\ \leq \int_a^b M \cdot |\varphi'(t)| dt = M L(\varphi) \quad \underbrace{|f(\varphi(t))| \cdot |\varphi'(t)|}_{\leq M \cdot \varphi'} \leq M \cdot \varphi'$$

Pozn. $\varphi = \varphi_1 + i\varphi_2 \quad |\varphi'| = |\varphi_1' + i\varphi_2'| = \sqrt{(\varphi_1')^2 + (\varphi_2')^2}$

6. 1. krok: $\varphi : C^1$

$$\int_{\varphi} f(z) dz = \int_a^b f(\varphi(t)) \varphi'(t) dt = [F(\varphi(t))]_{t=a}^{t=b} = F(\text{l.b. } \varphi) - F(\text{p.b. } \varphi)$$

$f(\varphi(t)) \varphi'(t) = F'(\varphi(t)) \varphi'(t) = \frac{d}{dt} F(\varphi(t))$ složením diferencování funkce

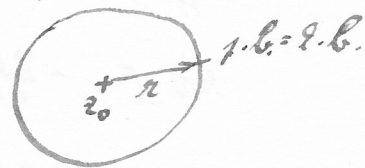
2. krok: φ obecná (= počítá s tech C^1); $\varphi_j: \varphi = \varphi_1 + \dots + \varphi_n, \varphi_j: C^1$

$$\int_{\varphi} f(z) dz \stackrel{3.}{=} \sum_{j=1}^n \int_{\varphi_j} f(z) dz = \sum_{j=1}^n \left\{ F(\text{l.b. } \varphi_j) - F(\text{p.b. } \varphi_j) \right\}$$

„teleskopický jev“: $F(\text{l.b. } \varphi_n) - F(\text{p.b. } \varphi_1) = F(\text{l.b. } \varphi) - F(\text{p.b. } \varphi)$

Příkl. (důležitý) $n \in \mathbb{Z}$, $z_0 \in \mathbb{C}$; $\varphi(t) = z_0 + n e^{it}$
 $t \in [0, 2\pi]$

$$\int_{\varphi} \underbrace{(z-z_0)^n}_{f(z)} dz = \begin{cases} 0 & n \neq -1 \\ 2\pi i & n = -1 \end{cases}$$

$$n \neq -1: f(z) = F'(z), \quad F(z) = \frac{(z-z_0)^{n+1}}{n+1}; \quad \forall z \neq z_0$$

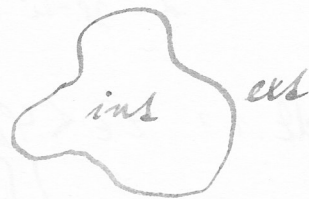
$$I = F(\text{l.b.}\varphi) - F(\text{p.l.}\varphi) = 0$$

v 23.5.(6)   l.b.

$$n = -1: (\text{z definice}) \quad I = \int_{\varphi} \frac{dz}{z-z_0} = \int_0^{2\pi} \frac{i n e^{it}}{n e^{it}} dt = 2\pi i$$

Def Jordanova křivka = jednoduchá uzavřená křivka

lze psát $C = \text{int}\varphi \cup \langle \varphi \rangle \cup \text{ext}\varphi$
 vnitřek   vnější

Věta 23.6. [Cauchyho věta]

Nechť $f(z) \in \mathcal{H}(\Omega)$, nechť φ je Jordanova křivka v Ω ,
 a platí $\text{int}\varphi \subset \Omega$

Potom $\int_{\varphi} f(z) dz = 0$

Pom. Důležitý předpoklad $\text{int}\varphi \subset \Omega \Rightarrow \varphi$ neobíhá žádné
 singularity funkce $f(z)$

DK: $\int_{\varphi} f(z) dz = \int_a^b f(\varphi(t)) \varphi'(t) dt$; $f = f_1 + i f_2$; $\varphi = \varphi_1 + i \varphi_2$

$$\begin{aligned} f(\varphi) \varphi' &= [f_1(\varphi) + i f_2(\varphi)] [\varphi_1' + i \varphi_2'] = \\ &= f_1(\varphi) \varphi_1' - f_2(\varphi) \varphi_2' + i (f_2(\varphi) \varphi_1' + f_1(\varphi) \varphi_2') \\ &= \int_a^b (f_1(\varphi), -f_2(\varphi)) \cdot (\varphi_1', \varphi_2') + i \int_a^b (f_2(\varphi), f_1(\varphi)) \cdot (\varphi_1', \varphi_2') \end{aligned}$$

vidíme v $\mathbb{R}^2$: $\langle \varphi \rangle = \gamma \subset \mathbb{R}^2$ křivka

$\varphi(t) = [a, b] \rightarrow \mathbb{R}^2$ parametrizace

$$= \int_{\gamma} \underline{F} \cdot d\underline{s} + i \int_{\gamma} \underline{G} \cdot d\underline{s}; \quad \underline{F} = (f_1, -f_2); \quad \underline{G} = (f_2, f_1)$$

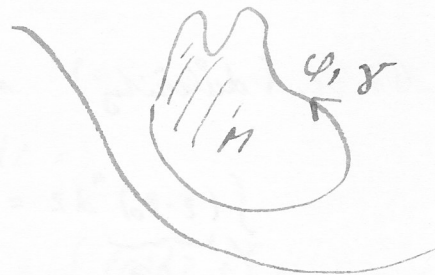
Greenova věta

$$= \int_M \operatorname{rot} F \, d\lambda_2 + i \int_M \operatorname{rot} G \, d\lambda_2$$

$$\operatorname{rot} F = -\frac{\partial f_2}{\partial x} - \frac{\partial f_1}{\partial y}$$

$$\operatorname{rot} G = \frac{\partial f_1}{\partial x} - \frac{\partial f_2}{\partial y}$$

$\left. \begin{array}{l} \operatorname{rot} F = -\frac{\partial f_2}{\partial x} - \frac{\partial f_1}{\partial y} \\ \operatorname{rot} G = \frac{\partial f_1}{\partial x} - \frac{\partial f_2}{\partial y} \end{array} \right\} = 0 \quad f \in \mathcal{H}$
 ... Cauchy Riemannovy podm.
 (V. 23.2)

Lemma 23.2. [σ uelle' pu'lluvintei]

Nechť $\varphi_R = R e^{it}$, $t \in [0, \pi]$,

Nechť $f(z)$ je spojita' na množině $\Omega = \{z \in \mathbb{C}, |z| > R_0\}$

1. je-li $|f(z)| \leq \frac{K}{|z|^2}$; $z \in \Omega \Rightarrow \int_{\varphi_R} f(z) dz \rightarrow 0$; $R \rightarrow \infty$

2. je-li $|f(z)| \leq \frac{K}{|z|}$; $z \in \Omega \Rightarrow \int_{\varphi_R} f(z) e^{iz} dz \rightarrow 0$; $R \rightarrow \infty$

dĚ. 1: $z \in \langle \varphi_R \rangle \Rightarrow |z| = R$; $|f(z)| \leq \frac{K}{R^2}$; $\forall R > R_0$.

$$\left| \int_{\varphi_R} f(z) dz \right| \leq \frac{K}{R^2} \cdot L(\varphi_R) = \frac{\pi K}{R} \rightarrow 0; R \rightarrow \infty$$

V. 23.5. (5)

$$2: I = \int_{\varphi_R} f(z) e^{iz} dz = \int_0^\pi f(R e^{it}) \cdot e^{i R e^{it}} \cdot i R e^{it} dt$$

$$|f(R e^{it})| \leq \frac{K}{|R e^{it}|} = \frac{K}{R}; \forall R > R_0$$

$$|i R e^{it}| = R$$

$$|e^w| = e^{\operatorname{Re} w} \rightarrow |e^{i R e^{it}}| = |e^{i R (\cos t + i \sin t)}| = e^{-R \sin t}$$

$$|I| \leq \int_0^\pi 1 dt = \int_0^\pi \frac{K}{R} e^{-R \sin t} \cdot R dt = \int_0^\pi \underbrace{K e^{-R \sin t}}_{h(R,t)} dt$$

L. 23.1.

$$\forall t \in (0, \pi) \rightarrow \sin t > 0: h(R,t) \rightarrow 0, R \rightarrow \infty$$

$$\int_0^\pi h(R,t) dt \rightarrow 0 \dots \text{Lebesgue, majoranta } K \in L^1(0, \pi)$$

(nezávislá na R)

Pozn. Požadavek $|f(z)| \leq \frac{K}{|z|^2}$; $|z| > R_0$ je splněn např. pro

$$f(z) = \frac{P(z)}{Q(z)} \quad ; \quad P, Q \dots \text{polynomy a st. } Q \geq 2 + \text{st } P, \text{ resp.}$$

$$f(z) \leq \frac{K}{|z|} \quad \text{pro } |z| \geq R_0 \text{ pokud st } Q \geq 1 + \text{st } P$$

Cauchyho vĕta: $\gamma \dots$ Jordanova křivka (jednoduchá, uzavřená)
 $f(z) \in \mathcal{H}(\Omega)$ ($\exists f'(z) \in \mathbb{C} \forall z \in \Omega$)
 Ω otevřená; $\text{int } \gamma \cup \langle \gamma \rangle \subset \Omega$
 (singulárity mimo vnitřek γ)

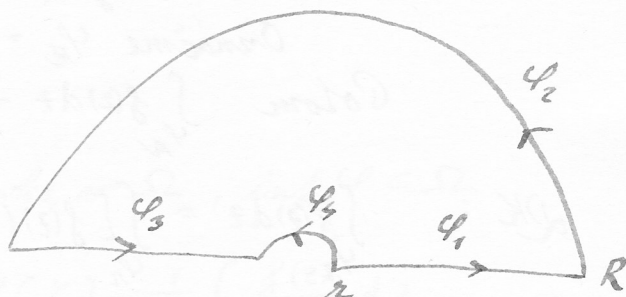

Pak $\int_{\gamma} f(z) dz = 0$

$\left(\int_{\gamma} f(z) dz = \int_a^b f(\gamma(t)) \gamma'(t) dt \right); \gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$
 křivka

Prill. $I = \int_0^{\infty} \frac{\sin x}{x} dx = \lim_{R \rightarrow \infty} \int_0^R \frac{\sin x}{x} dx$
 $\underbrace{\hspace{10em}}_{L^1(0, \infty)}$

$f(z) = \frac{e^{iz}}{z}$

$\gamma_1 = t, t \in [r, R]$
 $\gamma_2 = R e^{it}, t \in [0, \pi]$
 $\gamma_3 = t, t \in [-R, -r]$
 $\gamma_4 = r e^{it}, t \in [0, \pi]$

$f \in \mathcal{H}(\mathbb{C} \setminus \{0\})$: Věta 23.6.

$0 = \int_{\gamma} f(z) dz = \int_{\gamma_1} + \int_{\gamma_2} + \int_{\gamma_3} - \int_{\gamma_4} \quad \left| \begin{array}{l} r \rightarrow 0+ \\ R \rightarrow \infty \end{array} \right.$

$\int_{\gamma_1} + \int_{\gamma_3} = \int_{J_{R,r}} \frac{e^{it}}{t} \cdot 1 dt = i \int_{J_{R,r}} \frac{\sin t}{t} dt$

$J_{R,r} = (-R, -r) \cup (r, R)$

$e^{it} = \cos t + i \sin t$
 $r \rightarrow 0+ : \rightarrow i \int_{-R}^R \frac{\sin t}{t} dt$

$R \rightarrow \infty : \rightarrow 2iI$

Lemma 23.2.: $\varphi_R = R e^{it}$; $t \in [0, \pi]$

$$1. |f(z)| \leq \frac{K}{|z|^2} \Rightarrow \int_{\varphi_R} f(z) dz \rightarrow 0; R \rightarrow \infty$$

$$2. |f(z)| \leq \frac{K}{|z|} \Rightarrow \int_{\varphi_R} e^{iz} f(z) dz \rightarrow 0; R \rightarrow \infty$$

2. čast $f(z) = \frac{1}{z}$: $\varphi_2 \rightarrow 0$; $R \rightarrow \infty$

potrebujeme ešte:

Lemma 23.3. [O malej púľkruinici]

Nechť $f(z)$ je spojita v $\mathcal{P}(z_0)$

Nechť $f(z)(z-z_0) \rightarrow A \in \mathbb{C}$; $z \rightarrow z_0$

Určme $\varphi_R = z_0 + r e^{it}$; $t \in [\alpha, \beta]$, $\alpha < \beta$

Potom $\int_{\varphi_R} f(z) dz \rightarrow iA(\beta-\alpha)$; $r \rightarrow 0+$

$$\begin{aligned} \text{DŤK: } \int_{\varphi_R} f(z) dz &= \int_{\varphi_R} [f(z)(z-z_0) - A + A] \frac{dz}{z-z_0} = \\ &= \int_{\varphi_R} \frac{A}{z-z_0} dz + \int_{\varphi_R} \underbrace{[f(z)(z-z_0) - A]}_{g(z)} \cdot \frac{1}{z-z_0} dz = I_1 + I_2 \end{aligned}$$

$$I_1: \int_{\alpha}^{\beta} \frac{A}{r e^{iz}} \cdot r i e^{it} dt = iA(\beta-\alpha)$$

a toho: určíme $I_2 \rightarrow 0$, $r \rightarrow 0+$, $\varepsilon > 0$ dáme:

$$I_2: \exists \delta > 0 \quad \forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta) \Rightarrow |f(z)(z-z_0) - A| < \frac{\varepsilon}{\beta-\alpha}$$

nechť $r \in (0, \delta)$: $\langle \varphi_r \rangle \subset \mathcal{P}(z_0, \delta)$

$$|g(z)| \leq \frac{\varepsilon}{\beta-\alpha} \cdot \frac{1}{r}$$

$$r 23.5. (5): |I_2| \leq \frac{\varepsilon}{\beta-\alpha} \cdot \frac{1}{r} \cdot \underbrace{L(\varphi_r)}_{\frac{2\pi r (\beta-\alpha)}{2\pi}} \leq \varepsilon$$

Pozn. Špeciálny prípad: $f(z) = \frac{g(z)}{z-z_0}$, $g(z)$ spojita v $\mathcal{U}(z_0)$

$$f(z) \cdot (z-z_0) = g(z) \rightarrow g(z_0) = A; z \rightarrow z_0$$

Dokonen příkl. : $\int_{\gamma_4} \frac{e^{iz}}{z} dz$; $\gamma_4 = re^{it}$; $t \in [0, T]$

L. 23.3 $z_0 = 0$, $A = \lim_{z \rightarrow 0} e^{iz} = 1$, $\alpha = 0$, $\beta = \pi$

$$\int_{\gamma_4} \rightarrow i\pi$$

celkem $0 = \int_{\gamma_1} + \int_{\gamma_2} + \int_{\gamma_3} + \int_{\gamma_4} \left| \begin{array}{l} r \rightarrow 0^+ \\ R \rightarrow \infty \end{array} \right.$

$\hookrightarrow 2iI \leftarrow \quad \rightarrow i\pi$

tedy $I = \frac{\pi}{2}$

Věta 23.7. [Cauchyho vzorec]

Nechť $f(z) \in \mathcal{H}(\Omega)$

Nechť φ je Jordanova křivka v Ω , $\text{int } \varphi \subset \Omega$

Potom

(1) $\forall \zeta \in \text{int } \varphi : f(\zeta) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\varphi} \frac{f(z)}{z - \zeta} dz$

(2) $f(z)$ má v $\text{int } \varphi$ derivace všech řádů a platí

$$f^{(n)}(\zeta) = \frac{n!}{2\pi i} \int_{\varphi} \frac{f(z)}{(z - \zeta)^{n+1}} dz ; \forall \zeta \in \text{int } \varphi$$

důk. (1) $\zeta \in \text{int } \varphi$; $\varepsilon > 0$; $\gamma_\varepsilon = \zeta + \varepsilon e^{it}$; $t \in [0, 2\pi]$

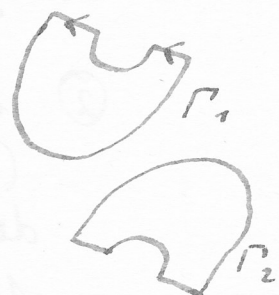
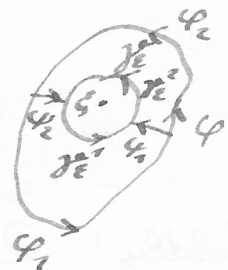
uvidim : $\int_{\varphi} \frac{f(z)}{z - \zeta} dz = \int_{\gamma_\varepsilon} \frac{f(z)}{z - \zeta} dz$

$$\varphi = \varphi_1 + \varphi_2 , \gamma_\varepsilon = \gamma_\varepsilon^1 + \gamma_\varepsilon^2$$

$$\Gamma_1 := \varphi_1 + \varphi_2 - \gamma_\varepsilon^1 - \varphi_2$$

$$\Gamma_2 := \varphi_2 + \varphi_2 - \gamma_\varepsilon^2 - \varphi_1$$

$$\frac{f(z)}{z - \zeta} \in \mathcal{H}(\text{int } \Gamma_1) , \mathcal{H}(\text{int } \Gamma_2)$$

$$V. 23.6. \quad \int_{\Gamma_1} \frac{f(z)}{z-\xi} dz + \int_{\Gamma_2} \frac{f(z)}{z-\xi} dz = 0$$

$$= \int_{\varphi_1} + \int_{\varphi_1} - \int_{\gamma_2'} - \int_{\varphi_2} + \int_{\varphi_2} - \int_{\gamma_2'} - \int_{\varphi_1} + \int_{\varphi_2} = \int_{\varphi} - \int_{\gamma_\xi} = 0; \quad \#\#$$

$$\varepsilon \rightarrow 0+ : \quad \int_{\gamma_\varepsilon} \frac{f(z)}{z-\xi} dz \rightarrow 2\pi i \cdot f(\xi)$$

$$L. 23.3. : \quad [\alpha, \beta] = [0, 2\pi]; \quad z_0 = \xi$$

$f(z)$ ... spojitá v $z = \xi$ ($\Leftrightarrow \exists f'(\xi)$)

celkem:

$$\int_{\varphi} \frac{f(z)}{z-\xi} dz = \int_{\gamma_\varepsilon} \frac{f(z)}{z-\xi} dz \rightarrow 2\pi i f(\xi)$$

$\varepsilon \rightarrow 0+$
+ ε malé

$$(2) \quad \text{formálně } f^{(n)}(\xi) = \frac{1}{2\pi i} \left(\frac{d}{d\xi} \right)^n \int_{\varphi} \frac{f(z)}{z-\xi} dz \stackrel{(*)}{=} \\ \text{(derivace dle } \xi)$$

$$\stackrel{(*)}{=} \frac{1}{2\pi i} \int_{\varphi} \left(\frac{d}{d\xi} \right)^n \frac{f(z)}{z-\xi} dz = \frac{n!}{2\pi i} \int_{\varphi} \frac{f(z)}{(z-\xi)^{n+1}} dz$$

$$\left(\frac{d}{d\xi} \right)^n (z-\xi)^{-1} = \underbrace{(-1)(-2)\dots(-n)}_{n!} (-1)^n (z-\xi)^{-n-1}$$

(*) z náměně, ověření: majoranta (nezávislá na ξ)

$$|f(z)| \leq K \text{ na } \langle \varphi \rangle$$

$\hookrightarrow$ spojitá na kompaktu

$$|z-\xi| \geq \Delta > 0$$

Důsledky: ① hodnoty f uvnitř φ jsou určeny hodnotami na $\langle \varphi \rangle$

$$(1) \quad f(\xi) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\varphi} \frac{f(z)}{z-\xi} dz, \quad \xi \in \text{int } \varphi$$

② holomorfní funkce je nekonečně diferencovatelná

$$(\exists f'(z) \Rightarrow \exists f^{(k)}(z) \quad \forall k = 1, 2, \dots)$$

derivace v $\mathbb{C}$!, podle komplexní proměnné,

to způsobuje odlišné vlastnosti od $\mathbb{R}$

Základní věta algebry: $\forall$ polynom má kořen v $\mathbb{C}$

Lemma 23.5. Necht $\Omega \subset \mathbb{C}$ je oblast (otevřená, křivkově souvislá)

Necht $F(z) : \Omega \rightarrow \mathbb{C}$ a $F'(z) = 0$ v Ω

Pak $F \equiv \text{konst.}$ v Ω

dk. $z_1, z_2 \in \Omega$ libovolně

$\exists \gamma \dots$ křivka v Ω , p. b. $\gamma = z_1$

q. b. $\gamma = z_2$

$$V.23.5.(6) \quad F(z_2) - F(z_1) = \int_{\gamma} F'(z) dz = 0$$

Pozn. implikace $F' = 0 \Rightarrow F = \text{konst.}$ se v $\mathbb{R}$ dokazuje přes věty o střední hodnotě, které ale neplatí v $\mathbb{C}$

Příkl. $\gamma(t) : [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{C}$

$$\gamma(t) = e^{it} - 1$$

$\gamma \dots$ spoj v $[0, 2\pi]$

$$\exists \gamma' = ie^{it} \text{ v } (0, 2\pi)$$

$$\gamma_0 = \gamma(2\pi) = 0$$

avšak: $\gamma'(t) \neq 0 \quad \forall t \in (0, 2\pi)$

což je ve sporu s Rolleovou větou (která je pro $\mathbb{R}$)

Věta 23.8. [Liouvilleova]

Necht $f(z) \in \mathcal{H}(\mathbb{C})$ a necht $f(z)$ je omezená

Potom $f \equiv \text{konst.}$ v $\mathbb{C}$

dk. stačí $f' \equiv 0$ v $\mathbb{C}$ (viz 23.4.)

$$\xi \in \mathbb{C} \text{ lib.}; \quad \gamma = \xi + Re^{it}; \quad t \in [0, 2\pi]$$

$$V.23.7.(2) \quad f'(\xi) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{f(z)}{(z-\xi)^2} dz; \quad \forall R > 0$$

víme: $|f(z)| \leq K \quad \forall z \in \mathbb{C}; \quad |z - \xi| = R \quad z \in \langle \gamma \rangle$

$$|f'(\xi)| = \left| \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \right| \leq \frac{1}{2\pi} \cdot \frac{K}{R^2} \cdot \underbrace{L(\gamma)}_{2\pi R} = \frac{K}{R}$$

$R \dots$ libovolní velká $\Rightarrow f'(\xi) = 0$

Věta 23.9. [základní věta algebry]

Nechť $P(z)$ je polynom, $\text{st } P \geq 1$

Pak $\exists z_0 \in \mathbb{C}, P(z_0) = 0$

dt. spor: necht' $P(z) \neq 0 \forall z \in \mathbb{C}$

pak $f(z) := \frac{1}{P(z)} \in \mathcal{H}(\mathbb{C}) \quad f' = \frac{-P'(z)}{P(z)^2} \quad \text{V.23.1.}$

Nordim $f(z)$ je omezená v $\mathbb{C}$

$\Rightarrow$ jím holov: V.23.8. $f(z) \equiv \text{konst.}$

$P(z) = \frac{1}{f(z)} \equiv \text{konst.}$

spor: $\text{st } P \geq 1$

z omezenosti $f(z) = \frac{1}{P(z)}$:

důležitý spor:

f neomezená: $\forall n \in \mathbb{N} \exists z_n \in \mathbb{C}, |f(z_n)| > n$
 a tedy $P(z_n) = \frac{1}{f(z_n)} \rightarrow 0, n \rightarrow \infty$

(i) $\{z_n\}$ omezená

$\Rightarrow \exists$ podpolopenost (stejně-nacívá)

a tud $z_0 \in \mathbb{C}, z_n \rightarrow z_0$

potom $P(z_n) \rightarrow P(z_0) = 0$, SPOR

(ii) $\{z_n\}$ není omezená: $\exists$ podpol. $z_n \rightarrow \infty$

potom ale $P(z_n) \rightarrow 0, |z_n| \rightarrow \infty$

SPOR: $|P(z)| \sim |z|^{2P}, z \rightarrow \infty$

st. $P \geq 1$

Věta 23.10. [Existence Laurentova rozvoje]

Nechť $f(z) \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(z_0; r, R))$

Potom (1) $f(z) = \sum_{\ell=-\infty}^{\infty} a_{\ell} (z-z_0)^{\ell}, z \in \mathcal{P}(z_0; r, R)$

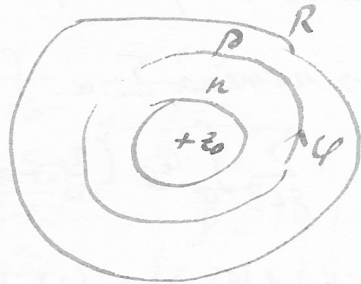
Tato řada se nazývá Laurentův rozvoj $f(z)$ o středu z_0
 konverguje absolutně stejnoměrně na $\forall H$ stabilně uvnitř
 $\mathcal{P}(z_0; r, R)$

Číska a_{ℓ} , Laurentovy koeficienty, jsou určena jednoznačně

a platí (2) $a_{\ell} = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{f(z)}{(z-z_0)^{\ell+1}} dz; \ell \in \mathbb{Z}, \gamma = z_0 + \rho e^{it}; t \in [0, 2\pi]$

$$\rho \in (\pi, R)$$

$$P(z_0; \pi, R) = \{z \in \mathbb{C}; |z - z_0| > \pi, |z - z_0| < R\}$$

$$\sum_{\ell=-\infty}^{\infty} a_{\ell} (z - z_0)^{\ell} = \underbrace{\sum_{\ell=0}^{\infty} a_{\ell} (z - z_0)^{\ell}}_{\text{regulárna}} + \underbrace{\sum_{\ell=1}^{\infty} a_{-\ell} (z - z_0)^{-\ell}}_{\text{hlavný časť}}$$

Def. Nechť $f(z) \in \mathcal{H}(P(z_0, \delta))$ ... izolovaná singularita
 $\parallel$
 $P(z_0; 0, \delta)$

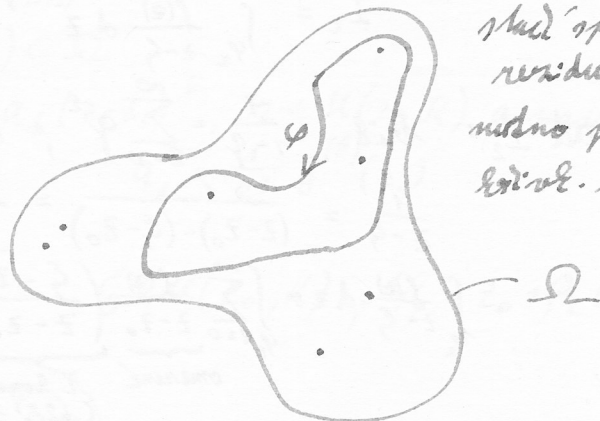
Potom koeficient a_{-1} v Laurentově rozvoji o středě z_0 se nazývá residuum funkce $f(z)$ v bodě z_0 , značíme $a_{-1} = \text{res}_{z_0} f(z)$

Věta 23.12. [Residuová věta]

Nechť $f(z) \in \mathcal{H}(\Omega \setminus K)$, Ω je oblast, K je konečná množina singularit

Nechť φ je kladně orientovaná Jordanova křivka v Ω taková, že $\text{int } \varphi \subset \Omega$; $\langle \varphi \rangle \cap K = \emptyset$

$$\text{Potom } \int_{\varphi} f(z) dz = 2\pi i \sum_{\zeta \in K \cap \text{int } \varphi} \text{res}_{\zeta} f(z)$$

stačí spočítat
residua, nemus
němno počítat
křivk. integrál

Důkaz věty 23.10. [Laurentův rozvoj]

(jednoznačnost a tvar a_n)

necht' (1) platí; $\int_{\gamma} \frac{f(z)}{(z-z_0)^{n+1}} dz = \int_{\gamma} \underbrace{\sum_{k \in \mathbb{Z}} \frac{1}{(z-z_0)^{n+1}} a_k (z-z_0)^k}_{\text{omezené na } \langle \gamma \rangle} dz = \int_{\gamma} \underbrace{\sum_{k \in \mathbb{Z}} a_k (z-z_0)^{k-n-1}}_{\text{Σ konv. řady na } \langle \gamma \rangle} dz$

⇒ náměna $\sum a$ $\int$

$$= \sum_{k \in \mathbb{Z}} \int_{\gamma} a_k (z-z_0)^{k-n-1} dz = \begin{cases} 0 & ; k-n-1 \neq -1 \\ 2\pi i & ; k-n-1 = -1 \Rightarrow k = n \end{cases}$$

z toho ⇒ (2) & jednoznačnost rozvoje
 zbyvá: existence

$$\zeta \in \mathcal{P}(z_0, r, R); \rho_1, \rho_2, \varepsilon > 0$$

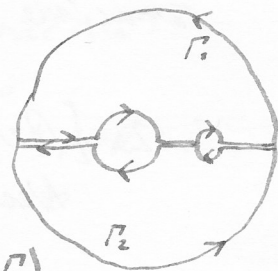
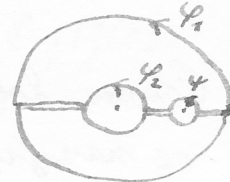
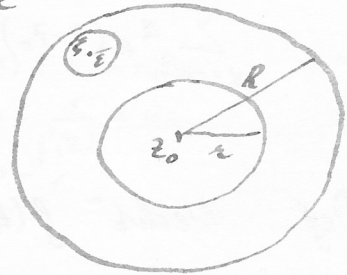
$$r < \rho_1 < |z_0 - \zeta| < \rho_2 < R$$

$$\varphi_1 = z_0 + \rho_1 e^{it}$$

$$\varphi_2 = z_0 + \rho_2 e^{it} \quad t \in [0, 2\pi]$$

$$\gamma = \zeta + \varepsilon e^{it}$$

schematicky:

tvrdím:

$$f(\zeta) \stackrel{(*)}{=} \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{f(z)}{z-\zeta} dz =$$

$$\stackrel{(**)}{=} \frac{1}{2\pi i} \left(- \int_{\varphi_1} \frac{f(z)}{z-\zeta} dz + \int_{\varphi_2} \frac{f(z)}{z-\zeta} dz \right)$$

(*) věta 23.7. (Cauchyho vzorec)

(**) viz obránek:

$$\frac{f(z)}{z-\zeta} \in \mathcal{H}(\text{int } \Gamma_1), \mathcal{R}(\text{int } \Gamma_2)$$

věta 23.6. (Cauchy)

$$0 = \int_{\Gamma_1} + \int_{\Gamma_2} = \int_{\varphi_1} - \int_{\varphi_2} - \int_{\gamma}$$

označme $I_1 = - \int_{\varphi_1} \frac{f(z)}{z-\zeta} dz$

$$I_2 = \int_{\varphi_2} \frac{f(z)}{z-\zeta} dz$$

ad I_2 : buď $\frac{1}{1-q} = \sum_{k=0}^{\infty} q^k$; $|q| < 1$

$$\frac{1}{z-\zeta} = \frac{1}{(z-z_0) - (\zeta-z_0)} = \frac{1}{z-z_0} \cdot \frac{1}{1 - \frac{\zeta-z_0}{z-z_0}}$$

$$\int_{\varphi_2} \frac{f(z)}{z-\zeta} dz = \int_{\varphi_2} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{f(z)}{z-z_0} \underbrace{\left(\frac{\zeta-z_0}{z-z_0} \right)^k}_{\text{omezené}} dz$$

Σ konv. řady (vše z) Weierstrass

na $\langle \varphi_2 \rangle$

$$q_k, |q| < 1$$

$|\zeta-z_0| < |z-z_0|$
 OK pro $z \in \langle \varphi_2 \rangle$

$$I_2 = \sum_{k=0}^{\infty} \underbrace{\left(\int_{\gamma_1} \frac{f(z)}{(z-z_0)^{k+1}} dz \right)}_{2\pi i a_k \dots \text{ve shodě s (2)}} (\zeta - z_0)^k \quad \text{regulární část rozvoje (z } z_0)$$

$$\text{ad } I_1: \quad \frac{1}{z-\zeta} = \frac{1}{(z-z_0) - (\zeta-z_0)} = \frac{-1}{\zeta-z_0} \cdot \frac{1}{1 - \frac{z-z_0}{\zeta-z_0}}$$

$$-I_1 = - \int_{\gamma_1} \frac{f(z)}{z-\zeta} dz = \int_{\gamma_1} \sum_{k=0}^{\infty} f(z) \cdot (\zeta-z_0)^{-k} \left(\frac{z-z_0}{\zeta-z_0} \right)^k dz$$

$\gamma_1: |q| < 1:$
 $|z-z_0| < |\zeta-z_0|$
 $OK \text{ pro } z \in \langle \gamma_1 \rangle$

$$= \sum_{k=0}^{\infty} \underbrace{\left(\int_{\gamma_1} f(z) \cdot (z-z_0)^k dz \right)}_{\text{ovnač } 2\pi i a_{-k-1}} \cdot (\zeta-z_0)^{-k-1}$$

$\dots$ hlavní část rozvoje
 $(k \leq -1)$

$$\text{skombinováno: } f(\zeta) = \frac{1}{2\pi i} (I_2 - I_1) = \sum_{k=0}^{\infty} a_k (\zeta-z_0)^k + \sum_{k=0}^{\infty} a_{-k-1} (\zeta-z_0)^{-k-1}$$

$a_k \dots$ určeno vztahem (2)

Stejněměrná konvergence:

$$a_k = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{f(z)}{(z-z_0)^{k+1}} dz; \quad |f(z)| \leq K \text{ na } \gamma$$

$$|a_k| \leq \frac{1}{2\pi \rho} K \rho^{-k} \cdot 2\pi \rho = K \rho^{-k}$$

$$z \in \mathbb{M}: |z-z_0| \leq q\rho; \quad q \in (0,1)$$

$$|a_k (z-z_0)^k| \leq K \rho^{-k} (q\rho)^k = K q^k; \quad \sum q^k \text{ konv.}$$

$$\text{Weierstrass: } \sum_{k=0}^{\infty} a_k (z-z_0)^k \text{ konv. stejn. vůči } z \in \mathbb{M}$$

Věta 23.11. [Taylorův rozvoj]

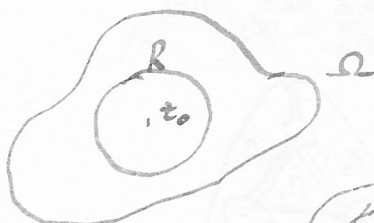
Nechť $f(z) \in \mathcal{A}(\Omega)$

Nechť $U(z_0, R) \subset \Omega$

Potom $f(z) = \sum_{k=0}^{\infty} a_k (z-z_0)^k, \quad z \in U(z_0, R)$ a navíc

$$a_k = \frac{1}{k!} f^{(k)}(z_0)$$

zk:

$$\zeta \in U(z_0, R); \quad \gamma_2 = z_0 + \rho_2 e^{it}, \quad t \in [0, 2\pi]$$

$$v. 23.7 : f(\xi) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{f(z)}{z-\xi} dz \stackrel{(*)}{=} \sum_{\ell=0}^{\infty} a_{\ell} (\xi-z_0)^{\ell}$$

(*) předchozí důkaz   (***) v. 23.7. (Cauchyho vzorec)

$$a_{\ell} = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{f(z)}{(z-z_0)^{\ell+1}} dz \stackrel{(***)}{=} \frac{1}{\ell!} f^{(\ell)}(z_0)$$

Def. [Residuum - opalování]

Nechť $f(z) \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(z_0, \delta))$ ... izolovaná singularita
v. 23.10. $\rightarrow \exists! a_{\ell} \in \mathbb{C}$;

$$f(z) = \sum_{\ell \in \mathbb{Z}} a_{\ell} (z-z_0)^{\ell}; \quad z \in \mathcal{P}(z_0, \delta)$$

$$a_{\ell} = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} \frac{f(z)}{(z-z_0)^{\ell+1}} dz; \quad \ell \in \mathbb{Z}; \quad \gamma \dots \text{lib. kružnice kolem } z_0$$

Speciálně: $a_{-1} = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} f(z) dz$: residuum fce $f(z)$ v bodě z_0
značíme $a_{-1} = \text{res}_{z_0} f(z)$

Věta 23.12. [Residuová věta]

Nechť $\Omega \subset \mathbb{C}$ je oblast, $f(z) \in \mathcal{H}(\Omega \setminus K)$,

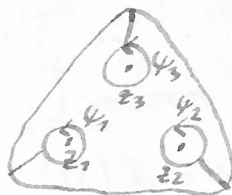
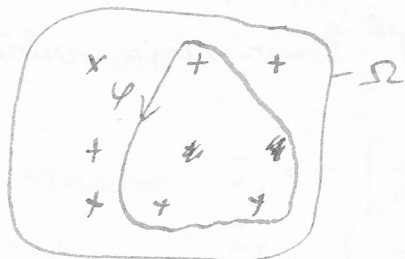
$K \dots$ konečná množina singularit

$\gamma \dots$ hladně orientovaná Jordanova křivka v Ω ,

int $\gamma \subset \Omega$, $\langle \gamma \rangle \cap K = \emptyset$

$$\text{Potom } \int_{\gamma} f(z) dz = 2\pi i \sum_{\xi \in K \cap \text{int } \gamma} \text{res}_{\xi} f(z)$$

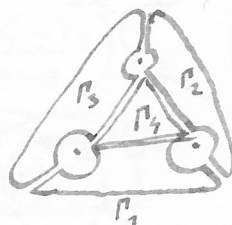
dl.

$$\text{uvádím: } \int_{\gamma} f(z) dz = \sum_{j=1}^3 \int_{\gamma_j} f(z) dz$$

$\Rightarrow$ je jen hotovo:

$$\int_{\gamma_j} f(z) dz = 2\pi i \text{res}_{z_j} f(z)$$

$$f(z) \in \mathcal{X}(\text{int } \Gamma_\varepsilon) ; \varepsilon = 1, \dots, l$$

$$V. 23.6. : 0 = \sum_{\ell=1}^l \int_{\Gamma_\ell} = \int_{\psi} - \sum_{j=1}^3 \int_{\psi_j}$$

Věta 23.13. [Vyřídění residua]

1. Nechť $f(z) = \frac{g(z)}{(z-z_0)^n}$; $g(z) \in \mathcal{X}(U(z_0, \delta))$, $n \in \mathbb{N}$
 Potom $\text{res}_{z_0} f(z) = \frac{1}{(n-1)!} g^{(n-1)}(z_0)$

2. Nechť $f(z) = \frac{g(z)}{h(z)}$; $g(z), h(z) \in \mathcal{X}(U(z_0, \delta))$
 $g(z_0) \neq 0, h(z_0) = 0, h'(z_0) \neq 0$
 Potom $\text{res}_{z_0} f(z) = \frac{g(z_0)}{h'(z_0)}$

3. Nechť $f(z) = \frac{g(z)}{h(z)}$; $g(z), h(z) \in \mathcal{X}(U(z_0, \delta))$
 Nechť $h(z_0) = h'(z_0) = \dots = h^{(k-1)}(z_0) = 0, h^{(k)}(z_0) \neq 0$
 Potom $\text{res}_{z_0} f(z) = \frac{1}{(k-1)!} \lim_{z \rightarrow z_0} [(z-z_0)^k f(z)]^{(k-1)}$

Dk. 1. $g(z) = \sum_{\ell=0}^{\infty} a_\ell (z-z_0)^\ell ; z \in U(z_0, \delta) ; a_\ell = \frac{1}{\ell!} g^{(\ell)}(z_0)$
 dle V. 23.11.

$$f(z) = \sum_{\ell=0}^{\infty} a_\ell (z-z_0)^{\ell-n}$$

koeficient u $(z-z_0)^{-1}$: $a_{n-1} = a_{n-1} = \frac{1}{(n-1)!} g^{(n-1)}(z_0)$

2. $h(z) = \sum_{\ell=0}^{\infty} b_\ell (z-z_0)^\ell ; b_0 = h(z_0) = 0, b_1 = h'(z_0) \neq 0$

$$= (z-z_0) \cdot \sum_{\ell=1}^{\infty} b_\ell (z-z_0)^{\ell-1} ; \text{stejná polomér konvergence (kladný !!)}$$

$$H(z) \in \mathcal{X}(U(z_0, \delta))$$

$$H(z) = b_1 = h'(z_0) \neq 0$$

pak $f(z) = \frac{g(z)}{h(z)} = \frac{1}{z-z_0} \cdot \frac{g(z)}{H(z)}, z \in \mathcal{P}(z_0, \delta)$

bod 1: $\Rightarrow \text{res}_{z_0} \frac{1}{z-z_0} \frac{g(z)}{H(z)} = \frac{g(z_0)}{H(z_0)} = \frac{g(z_0)}{h'(z_0)}$

$$3. \quad h(z) = \sum_{\ell=0}^{\infty} b_{\ell} (z-z_0)^{\ell} = \underbrace{b_0 + b_1(z-z_0) + \dots + b_{p-1}(z-z_0)^{p-1}}_{=0} + b_p(z-z_0)^p + \dots$$

$$b_{\ell} = \frac{1}{\ell!} h^{(\ell)}(z_0) = 0; \ell < p$$

$$b_p \neq 0; \quad b_p = \frac{1}{p!} h^{(p)}(z_0)$$

$$h(z) = (z-z_0)^p \underbrace{\sum_{\ell=p}^{\infty} b_{\ell} (z-z_0)^{\ell-p}}_{H(z) \in \mathcal{H}(z_0, \delta)}$$

$$H(z) \in \mathcal{H}(z_0, \delta)$$

$$H(z_0) = b_p \neq 0$$

$$f(z) = \frac{1}{(z-z_0)^p} \left(\frac{g(z)}{h(z)} \right) \in \mathcal{H}(u(z_0, \tilde{\delta}))$$

$$\text{bod 1:} \quad \lim_{z \rightarrow z_0} f(z) = \frac{1}{(p-1)!} \lim_{z \rightarrow z_0} \left[\frac{g(z)}{H(z)} \right]^{(p-1)}$$

holomorfní $\Rightarrow$ neloničně hladlá

$$\Rightarrow \left[\frac{g(z)}{H(z)} \right]^{(p-1)}_{z=z_0} = \lim_{z \rightarrow z_0} \left[\frac{g(z)}{H(z)} \right]^{(p-1)} = \lim_{z \rightarrow z_0} \underbrace{\left[(z-z_0)^p \frac{g(z)}{h(z)} \right]^{(p-1)}}_{f(z)}$$

$$H(z) = \frac{h(z)}{(z-z_0)^p}; \quad z \in \mathcal{P}(z_0)$$

Poznámka [l'Hospital v $\mathbb{C}$]

Nechť $f(z), g(z) \in \mathcal{H}(u(z_0, \delta))$, necht' $f(z_0) = g(z_0) = 0$

Potom $\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z)}{g(z)} = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f'(z)}{g'(z)}$, ma-li PS smysl

Def. Necht' $f(z) \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(z_0, \delta))$, „izolovaná singularita“

necht' $f(z) = \sum_{\ell=-\infty}^{\infty} a_{\ell} (z-z_0)^{\ell}$ je příslušný Laurentův rozvoj

($\exists!$ dle věty 23.10.) . Bod z_0 se nazývá:

(i) odstranitelná singularita, je-li $a_{\ell} = 0 \quad \forall \ell < 0$

(ii) pól násobnosti $p \in \mathbb{N}$, je-li $a_{-p} \neq 0, a_{\ell} = 0 \quad \forall \ell < -p$

(iii) podstatná singularita, je-li $a_{\ell} \neq 0$ pro neloničně indexů $\ell < 0$

$$f(z) = \dots + a_{-2} (z-z_0)^{-2} + a_{-1} (z-z_0)^{-1} + a_0 + a_1 (z-z_0) + a_2 (z-z_0)^2 + \dots$$

Příkl. ① $\frac{\sin z}{z} \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(0, \delta))$; $\delta > 0$ lib.

$$\llcorner 1 - \frac{z^2}{3!} + \frac{z^4}{5!} + \dots \quad \forall z \neq 0$$

$$\sin z = z - \frac{z^3}{3!} + \frac{z^5}{5!} + \dots \quad \forall z \in \mathbb{C}$$

odstranitelná singularita v bodě $z_0 = 0$

② $\frac{\cos z}{z^2} \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(0, \delta))$

$$= \frac{1}{z^2} \left(1 - \frac{z^2}{2!} + \frac{z^4}{4!} + \dots \right) = \frac{1}{z^2} - \frac{1}{2!} + \frac{z^2}{4!} + \dots$$

poč. násobnosti 2 v $z_0 = 0$

③ $\exp\left(\frac{1}{z}\right) \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(0, \delta))$

$$= 1 + \frac{1}{z} + \frac{1}{2!} z^2 + \dots + \frac{1}{\ell!} z^\ell + \dots$$

podstatná singularita v $z_0 = 0$

Věta 23.14. [Charakterizace odstranitelné singularity]

Nechť $f(z) \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(z_0, \delta))$. Potom je ekvivalentní:

- (1) $f(z)$ má v z_0 odstranitelnou singularitu
- (2) $\exists g(z) \in \mathcal{H}(\mathcal{U}(z_0, \delta))$ tak, že $f(z) = g(z)$ v $\mathcal{P}(z_0, \delta)$
- (3) $f(z)$ je omezená v jistém $\mathcal{P}(z_0, \delta')$

Dk. (1) $\Rightarrow$ (2) $\forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta)$:

$$f(z) = \sum_{\ell=0}^{\infty} a_\ell (z-z_0)^\ell$$

$$= \sum_{\ell=0}^{\infty} a_\ell (z-z_0)^\ell =: g(z)$$

$g(z)$: mocn. řada, konv. $\forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta)$

$\Rightarrow$ poloměr konv. $\geq \delta$, $g(z) \in \mathcal{H}(\mathcal{U}(z_0, \delta))$

(2) $\Rightarrow$ (3) $g(z)$ spojitá v bodě z_0 ($\exists$ konečná derivace)

$\Rightarrow g(z)$ omezená na $\mathcal{U}(z_0, \delta')$

$\Rightarrow f(z) = g(z)$ omezená na $\mathcal{P}(z_0, \delta')$

(3) $\Rightarrow$ (1) $f(z) = \sum_{\ell=0}^{\infty} a_\ell (z-z_0)^\ell$; $\forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta)$

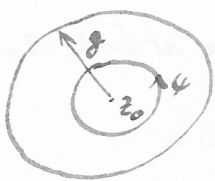
víme: $|f(z)| \leq K$; $z \in \mathcal{P}(z_0, \delta')$

cíl: $a_\ell = 0 \quad \forall \ell < 0$

věta 23.10. $a_\ell = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma} f(z) (z-z_0)^{-(\ell+1)} dz$

$\gamma = z_0 + \varepsilon e^{it}; t \in [0, 2\pi], \varepsilon \in (0, \delta)$ libovolně

necht' $\varepsilon \in (0, \delta)$: $z \in \langle \gamma \rangle$

$|f(z) (z-z_0)^{-(\ell+1)}| \leq K \cdot \varepsilon^{-\ell-1}$

$|a_\ell| \leq \frac{1}{2\pi} \cdot K \cdot \varepsilon^{-\ell-1} \cdot L(\gamma) = \frac{K \varepsilon^{-\ell-1}}{2\pi \varepsilon} \cdot 2\pi \varepsilon = K \varepsilon^{-\ell}$ $\varepsilon \rightarrow 0^+$
 $a_\ell = 0$

Věta 23.15. [Charakterizace polů]

Necht' $f(z) \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(z_0, \delta))$

Potom je ekvivalentní:

(1) $\exists p \in \mathbb{N}$ tak, že $f(z)$ má v z_0 pól násobnosti p

(2) $f(z) \rightarrow \infty$ pro $z \rightarrow z_0$

DK (1) $\Rightarrow$ (2) $f(z) = \sum_{\ell=p}^{\infty} a_\ell (z-z_0)^\ell; \forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta)$

$= (z-z_0)^p \cdot \sum_{\ell=p}^{\infty} a_\ell (z-z_0)^{\ell-p} = \frac{1}{(z-z_0)^p} \underbrace{\sum_{\ell=0}^{\infty} a_\ell (z-z_0)^\ell}_{F(z)}$

$F(z) \in \mathcal{H}(\mathcal{U}(z_0, \delta))$ ... mocn. řada, poloměr konv. $\geq \delta$

$z \rightarrow z_0: f(z) = \frac{1}{(z-z_0)^p} \cdot F(z) \rightarrow \infty \cdot \underbrace{F(z_0)}_{= a_{-p} \neq 0} = \infty$

(2) $\Rightarrow$ (1) : $\exists \delta' > 0; |f(z)| > 1 \forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta')$

$\Rightarrow F(z) := \frac{1}{f(z)} \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(z_0, \delta'))$

navíc : $|F(z)| < 1$ na $\mathcal{P}(z_0, \delta')$

věta 23.14. : $\exists g(z) \in \mathcal{H}(z_0, \delta'); g(z) = F(z)$ na $\mathcal{P}(z_0, \delta')$

$g(z) = \sum_{\ell=0}^{\infty} b_\ell (z-z_0)^\ell = \sum_{\ell=p}^{\infty} b_\ell (z-z_0)^\ell = (z-z_0)^p \sum_{\ell=p}^{\infty} b_\ell (z-z_0)^{\ell-p} = (z-z_0)^p G(z)$

$\hookrightarrow$ tato funkce má svůj Taylorův rozvoj $G(z)$

necht' $p \geq 0$ nejmenší takové, že $b_p \neq 0$

nutně $p \geq 1: z \rightarrow z_0: g(z) = \frac{1}{f(z)} \rightarrow \frac{1}{\infty} = 0 = b_0$

(nároveň $g \neq 0$, tj. existuje takové p)

$G(z) \in \mathcal{H}(\mathcal{U}(z_0, \delta')); G(z_0) = b_p \neq 0$

$f(z) = \frac{1}{g(z)} = \frac{1}{(z-z_0)^p} \cdot \frac{1}{G(z)}; G(z) \neq 0$ na $\mathcal{U}(z_0, \delta')$

$\hookrightarrow \in \mathcal{H}(\mathcal{U}(z_0, \delta'))$

věta 23.11. :
$$= \frac{1}{(z-z_0)^t} \sum_{\ell=0}^{\infty} a_{\ell} (z-z_0)^{\ell}; a_0 = \frac{1}{G(z_0)} \neq 0$$

$$= \sum_{\ell=0}^{\infty} a_{\ell} (z-z_0)^{\ell-t} \quad \forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta'')$$

Def : Řekneme, že množina $M \subset \Omega$ je hustá v Ω ,
jestliže $(\forall w \in \Omega)(\forall \varepsilon > 0)[M \cap \mathcal{U}(w, \varepsilon) \neq \emptyset]$

Věta 23.16. [Charakterizace podstatné singularity]
Nechť $f(z) \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(z_0, \delta))$. Potom je divalentní :

- (1) $f(z)$ má v z_0 podstatnou singularitu
- (2) pro $\forall \delta' \in (0, \delta)$ je $f(\mathcal{P}(z_0, \delta'))$ hustá množina v $\mathbb{C}$

OK : $\neg(1) \Rightarrow \neg(2)$ (totéž jako $(2) \Rightarrow (1)$)

z_0 nemá podstatnou singularitu :

(a) z_0 je odstranitelná singularita

v. 23.14. $\exists \delta', \exists K > 0 : |f(z)| \leq K \quad \forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta')$

$\rightarrow f(\mathcal{P}(z_0, \delta'))$ nemá hustu v $\mathbb{C}$
neprotne $\mathcal{U}(K+1, 1/2)$

(b) z_0 je pól :

v. 23.15. $\exists \delta' > 0 \quad |f(z)| > 1 \quad \forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta')$

$\rightarrow f(\mathcal{P}(z_0, \delta'))$ nemá hustu v $\mathbb{C}$
neprotne $\mathcal{U}(0, 1/2)$

$\neg(2) \Rightarrow \neg(1)$ (jako $(1) \Rightarrow (2)$)

nechť $\exists \delta' > 0$; $M := f(\mathcal{P}(z_0, \delta'))$ nemá hustu v $\mathbb{C}$

$\exists w \in \mathbb{C}, \varepsilon > 0 : M \cap \mathcal{U}(w, \varepsilon) = \emptyset$

neboli $|f(z) - w| \geq \varepsilon \quad \forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta')$

polož $g(z) := \frac{1}{f(z) - w} \in \mathcal{H}(\mathcal{P}(z_0, \delta'))$; navíc $|g(z)| \leq \frac{1}{\varepsilon}$

v. 23.14. : $g(z)$ má odstranitelnou singularitu v z_0

spec. $g(z) \rightarrow A \in \mathbb{C}; z \rightarrow z_0$

$$f(z) = w + \frac{1}{g(z)} \quad ; \quad \forall z \in \mathcal{P}(z_0, \delta')$$

$z \rightarrow z_0$: (a) $A \neq 0$: $f(z) \rightarrow w + \frac{1}{A} \in \mathbb{C}$

$\rightarrow f$ omezená na $\mathcal{P}(z_0, \delta'') \Rightarrow f$ má odstranitelnou singularitu

(b) $A=0$; $f(z) \rightarrow w + \frac{1}{0} = \infty \Rightarrow f$ má po'č
 cellem: není neodstranitelná singularita

Def: z_0 se nazve hromadný bod množiny M ,
 jestliže $(\forall \delta > 0) [P(z_0, \delta) \cap M \neq \emptyset]$

ekvivalentně: $\exists z_n \in M$; $z_n \rightarrow z_0$ avšak $z_n \neq z_0 \forall n$

značen: $\text{der } M \dots$ hromadné body M

Příklady ① $\text{der } \mathbb{Q} = \mathbb{R}$

② K konečná $\Rightarrow \text{der } K = \emptyset$

③ $M = \{\frac{1}{n}, n \in \mathbb{N}\}$, $\text{der } M = \{0\}$

Lemma 23.5. Necht' $f(z) \in \mathcal{X}(U(z_0, R))$, necht' $z_0 \in \text{der } N$,

$N = \{\zeta; f(\zeta) = 0\}$

Potom $f(z) \equiv 0$ na $U(z_0, R)$

dl. V. 23.11.

$$f(z) = \sum_{\ell=0}^{\infty} a_{\ell} (z-z_0)^{\ell} \quad \forall z \in U(z_0, R)$$

sporom: necht' $f(z) \equiv 0$: $\exists p \geq 0, a_p \neq 0$, BÚNO nejmenší takové

$$f(z) = \sum_{\ell=0}^{\infty} a_{\ell} (z-z_0)^{\ell} = (z-z_0)^p \cdot \underbrace{\sum_{\ell=p}^{\infty} a_{\ell} (z-z_0)^{\ell-p}}_{=: g(z) \in \mathcal{X}(U(z_0, R))}$$

$$=: g(z) \in \mathcal{X}(U(z_0, R))$$

$$g(z_0) = a_p \neq 0$$

$\exists \delta > 0$; $g(z) \neq 0$ na $U(z_0, \delta)$

necht' $z \in P(z_0, \delta)$: $f(z) = \underbrace{(z-z_0)^p}_{\neq 0} \cdot \underbrace{g(z)}_{\neq 0} \neq 0$

$\therefore P(z_0, \delta) \cap N = \emptyset$ spor.

Věta 23.17. [0 jednoznačnosti]

Necht' $f(z) \in \mathcal{X}(\Omega)$, kde $\Omega \subset \mathbb{C}$ je otevřená, souvislá množina

Necht' $N = \{\zeta \in \Omega; f(\zeta) = 0\}$ má v Ω hromadný bod.

Potom $f(z) \equiv 0$ v Ω

DK volme $z_0 \in \Omega \cap \text{der } N$

$R > 0$ maximálnu takovú, že $U(z_0, R) \subset \Omega$

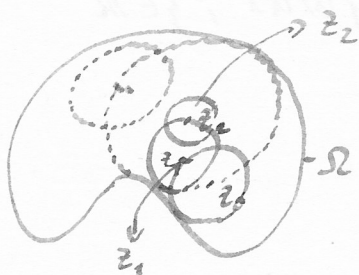
L. 23.5. $\Rightarrow f(z) \equiv 0$ na $U(z_0, R)$

$z_1 \in \Omega$

$z_1 \in \Omega \cap \partial U(z_0, R)$ libovolne

pozoruj $z_1 \in \text{der } N$

opätuj predchodzu úvahu $\Rightarrow N = \Omega$

Důsledek: Necht $f_1(z), f_2(z) \in \mathcal{H}(\mathbb{C})$ a $f_1(x) = f_2(x) \quad \forall x \in \mathbb{R}$

Potom $f_1(z) = f_2(z) \quad \forall z \in \mathbb{C}$

DK: $\Omega = \mathbb{C}$; $f := f_1 - f_2$

V. 23.17: $N = \{z \in \mathbb{C}, f = 0\} \supset \mathbb{R}$

$\emptyset \neq \text{der } N \supset \mathbb{R} \Rightarrow f \equiv 0 \text{ v } \mathbb{C}$